

«М.А. Гендельманның 110 жылдығына арналған «Сейфуллин оқулары – 19» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары = Материалы международной научно-практической конференции «Сейфуллинские чтения – 19», посвященной 110 - летию М.А. Гендельмана» - 2023.- Т. II, Ч.1.- Б. 315-318.

ОӘЖ 004.9: 338.48 (574) (045)

ТУРИЗМ ИНДУСТРИЯСЫНДАҒЫ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

*Хабсихова Дильназ Жансихқызы, 3 курс студенті
«С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу
университеті», КеАҚ Астана қ.*

Қазіргі таңда күнделікті өмірдегі қажеттіліктерден бастап жоғары деңгейлі электроникаға дейін барлығы онлайн режимінде жүзеге асырылады. Себебі бұл әр өндірушінің өнімі немесе қызметі туралы толық ақпаратты қамтитын тұтынушылар үшін қолжетімді орта.

Күн сайын веб-сайттардың саны қарқынды түрде артуда. Сондықтан сайтты әзірлеудегі басты міндет – оны әлеуетті пайдаланушылар үшін мүмкіндігінше тартымды ету. Нарықта бәсекелестіктің артуы жағдайында сайттың функционалдығы, оның стилі мен есте сақтау қабілеті үлкен рөл атқарады. [4]

Кез-келген веб-сайт мұқият ойластыруды қажет етеді. Болашақ интерфейстің ыңғайлылығы әрі қарапайымдылығы өте маңызды орынға ие. Веб-сайтты жүзеге асырмас бұрын оның схемалық түрдегі жоспарлануы мен белгілі бір түстер гаммасына негізделген дизайн арқылы жобаланған макеті қарастырылуы міндетті. Әзірлеу кезеңдерінен соң бірден-бір маңызды қадам – бағдарламалау. Дәл осы кезеңде сайт жандана бастайды. Әдетте, сайтты бағдарламалау процесі кезең-кезеңімен орындалады: алдымен HTML құрылымы жазылады, содан кейін CSS көмегімен стильдер қосылады, содан кейін қажет болған жағдайда сценарийлер (JavaScript) жазылады. [1]

Соңғы уақытта Қазақстанға туристік бағыт ретінде қызығушылық әлемдік деңгейде айтарлықтай артып келеді және тиісінше жыл сайын көбірек саяхатшыларды тарту үшін жергілікті туристік қызметтер спектрі дамуда. Алайда, Қазақстанның өз ішіндегі туризмнің тиісті деңгейде дамуын да қарастырған жөн.

Осылайша, жобаның өзектілігі Қазақстандағы туризм саласын қарқынды түрде дамыту негізінде айқындалады. Яғни, заман ағымына іспетес ақпараттық технологияларды ел туризміне қызығушылықты арттыру мақсатына сай пайдалану.

Жұмыстың мақсаты – Қазақстан туризмін ақпараттық технологиялары негізінде ең алдымен ел ішінде, кейін әлемдік деңгейде ілгерілету.

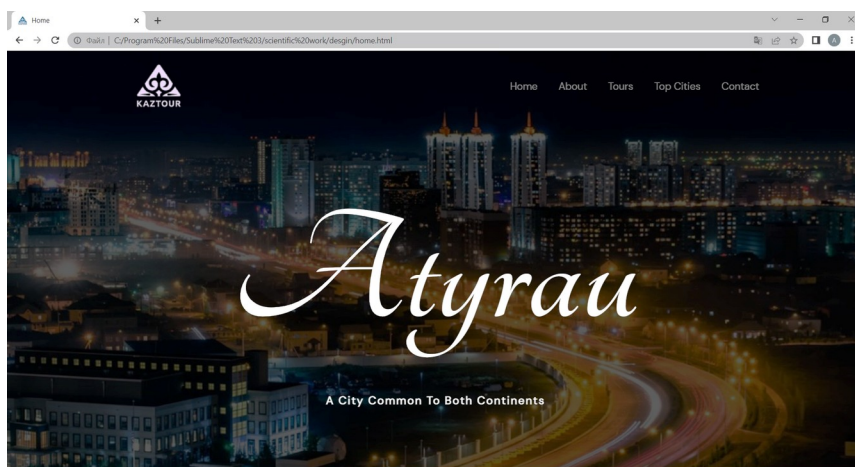
Қойылған мақсатқа келесі міндеттерді шешу арқылы қол жеткізіледі:

- Халықаралық туристік қоғамдастықта елдің танымалдылығын арттыру үшін Қазақстанның оң имиджін қалыптастыру.
- Қазақстандықтардың мәдени-білім деңгейін арттыру, сондай-ақ шетел азаматтарын еліміздің тарихымен, мәдениетімен және тұрмысымен таныстыру.
- Қазақстанның әр аймағын зерттеу негізінде аймақтық тур ішараларын іске асыру.
- Заман ағымына сай тур шараларын тартымды түрде ақпараттық технологияларды пайдалану арқылы жоба әзірлеу.

Ақпараттық технологиялар тамырын тереңге жайған технология саласы. Туризм саласында да ақпараттық технологиялардың алатын орны ерекше. [3,5] Қазіргі қоғам цифрландырылған қоғам болғандықтан, әр қазақстандық білуі қажет ақпараттар сол бағытта насихатталуы тиіс.

Жоба жағдайында «kaztour» турагенттігі үшін туризм тақырыбына арналған заманауи турлар сайты құру қарастырылды. «kaztour» турагенттігінің сайтындағы түпкі мақсат – Қазақстанның көркем өңірлеріне негізделген турлармен таныстыру, сондай-ақ тұрақты динамикадағы туризм нарығының заманауи көрінісін сипаттау. Жоба барысында эргономика ескеріле отырып пайдаланушылардың қажеттіліктеріне тиімді жауап беру және веб-парақты қарау кезінде оларға жайлылық беру мүмкіндігі толық жүйеленді.

Жобада Қазақстанның мұнайлы астанасы «Атырау» қаласына бағытталған тур мысалы қарастырылды. 1-суретте еліміздің бетке ұстар турагенттік орталығының ерекшеліктеріне ден қоя отыра, веб-сайт басты беті әзірленді.

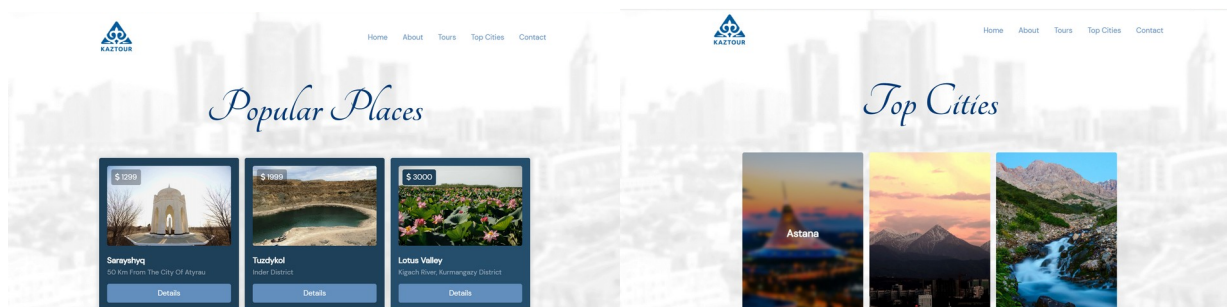

1-сурет. Турагенттігі веб-сайтының басты беті

Қазіргі таңда мемлекет басшысы Атырау аймағының тек мұнай мен газ саласымен шектелмей, танымдық туризмді дамытуға шақырады. Ел басшысының пікірінше мәдени туризмді цифрландыру аса мән беруді қажет

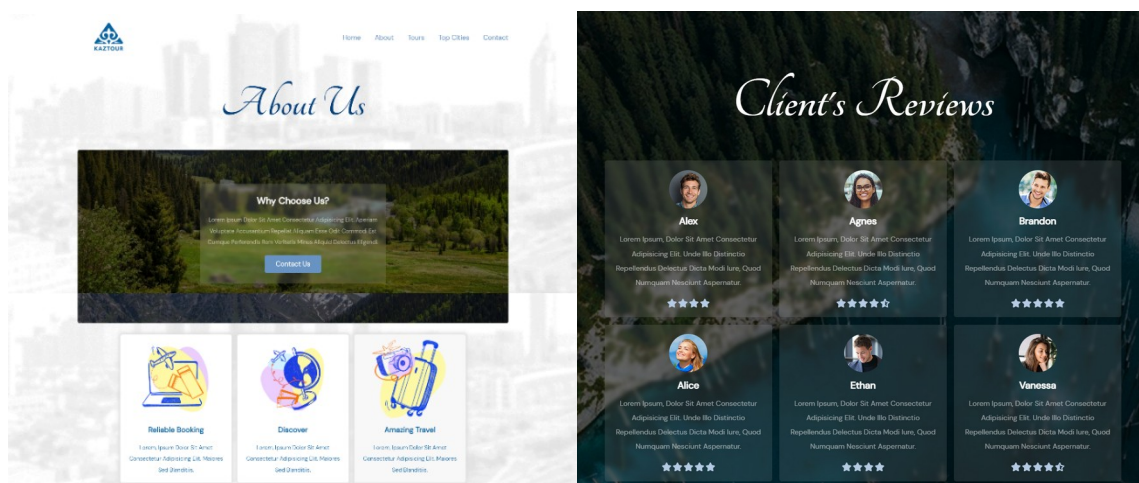
етеді. Міне, сол себепті туризмді дамыту үшін алдымен өзімізден бастаған жөн. Бұл жоба арқылы қажетті нәтижелерге қол жеткізуге болады.

Сайт негізінде турагенттік орталықтың Атырау қаласы бойынша ұйымдастыратын турлар тізімі мен Қазақстанның өзге қалаларына да тур жасалатыны туралы ақпараттар 2-суретте көрсетілген. Сайттың бұл бөлімінде тұтынушылар турлар тізімімен, тур ақпараттарымен танысып, қажеттісін таңдауға мүмкіндіктері бар.

2-сурет. Турагенттігі веб-сайтының турлар тізімі

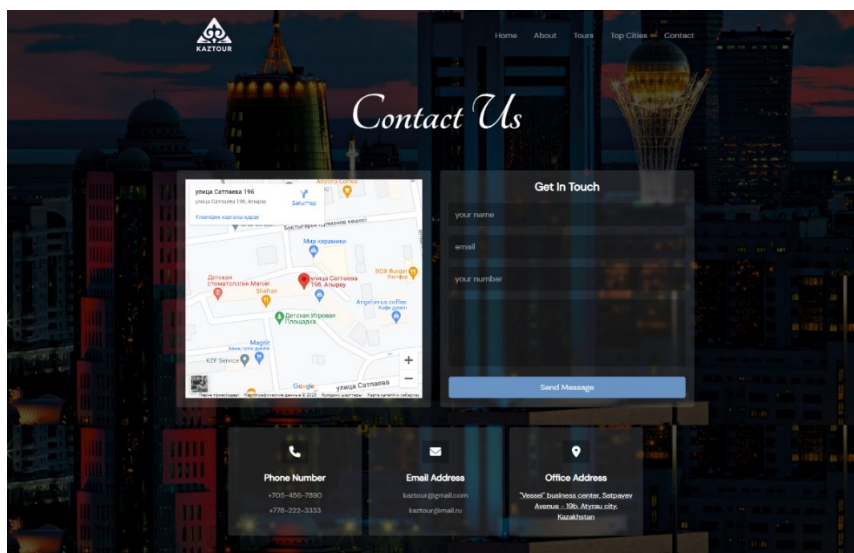
3-суретте бейнеленгендей «kaztour» турагенттігімен танысуға әрі компания туралы өзге пайдаланушылардың пікірлерін оқуға мүмкіндік бар. Сайтта пайдаланушылар турагенттік ұсынатын турларға шолу жасай отыра, өзге пайдаланушылардың пікірлерін оқу арқылы қолайлы турды таңдай алады. Пайдаланушылардың тілектері мен сындарын ескере отырып, кәсіпорын нарықта тұтынушылардың қажетті сегментін жеңіп, алға жылжиды. [2]

3-сурет. «kaztour» турагенттігі туралы веб-парақша

Тұтынушы нақты шешім қабылдағаннан кейін немесе белгілі бір сұрақ туындаған кезде турагенттік орталықпен байланыса алатындай бөлек веб-парақша қамтылған.

4-суретте көрсетілгендей мұнда байланыс үшін түрлі реквизиттер тіпті карта да бейнеленген.

4-сурет. Байланыс веб-парақшасы

Жоғарыда айтылғандардың барлығын ескере отырып, кез-келген сала үшін веб-сайттар құру қазіргі кезде өте маңызды және өзекті деп қорытынды жасауға болады, өйткені бүгінде сайт өнімді немесе қызметті жылжытудың ең оңтайлы және ыңғайлы құралы болып табылады.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі

- 1 Дронов В. HTML 5, CSS 3 и Web 2.0. Разработка современных Web-сайтов. [Мәтін]. // Санкт-Петербург. «БХВ-Петербург». 2011.
(<https://all-journals.com/books/programming/15360-html-5-css-3-i-web-20-razrabotka-sovremennyh-web-sajtov-vladimir-dronov.html>) (жүгінген күн: 10.02.2023)
- 2 Law R., Shanshan Qi, Buhalis D. Progress in tourism management: A review of website evaluation in tourism research. [Text]. Tourism Management. 2010. Volume 31, p. 297-313
(<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0261517709002155>)
- 3 Vidyullata Sh. J., Shivaji D., Shivaji D. M. Information technology in Tourism. // International Journal of Computer Science and Information Technologies. 2011. Volume 2 (6). p. 2822-2825. -
(https://www.researchgate.net/publication/266462612_Information_technology_in_Tourism)
- 4 Алексеев А. Введение в Web-дизайн. [Мәтін]. // Учебное пособие. — М.: ДМК Пресс. 2008. — 184 с. (<https://reallib.org/reader?file=627212>) (жүгінген күн: 15.02.2023)
- 5 Heidelberg S., Tiergartenstrasse 17. Information Technology & Tourism. // Web of Science Group. Germany. 2001. D-69121. ISSN / eISSN. 1098-3058 / 1943-4294. (<https://mjl.clarivate.com/journal-profile>)